

Serwis Pionu Prorektora ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą

Biblioteka Uniwersytecka

Struktura Biblioteki

Biblioteka, tak jak sam Uniwersytet Zielonogórski, ma za sobą pięć miesięcy działalności. Uchwałą nr 77 Senat UZ wprowadził w życie regulamin organizacyjny Biblioteki Uniwersyteckiej, którą tworzą:

- Biblioteka Nauk Humanistycznych i Społecznych,
- Biblioteka Nauk Technicznych, Ścisłych i Ekonomicznych.

Biblioteka Nauk Humanistycznych i Społecznych z siedzibą przy al. Wojska Polskiego z racji gromadzonego księgozbioru zaopatruje w potrzebną literaturę ok. 9.800 studentów i ponad 500 pracowników nauko-

wo-dydaktycznych Szkoły Nauk Humanistycznych i Społecznych.

Struktura Biblioteki NHiS wygląda następująco:

- Oddział Gromadzenia Zbiorów (Kierownik: kustosz mgr Mirosława Kołpaczek-Ryntowt),
- Oddział Opracowania Alfabetycznego Zbiorów (Kierownik: kustosz mgr Małgorzata Serba),
- Oddział Rzeczowego Opracowania (Kierownik: kustosz mgr Alicja Łazaruk),
- Oddział Czasopism (Kierownik: kustosz mgr Ewa Stanglewicz),

- Oddział Zbiorów Specjalnych (Kierownik: kustosz mgr Ewa Nodzyńska),
- Oddział Informacyjno-Bibliograficzny (Kierownik: kustosz mgr Ewa Kwaśniewicz),
- Oddział Udostępniania,
- Samodzielne Sekcje: Skontrum, Komputeryzacji,
- Biblioteka Neofilologiczna – filia Biblioteki NHiS.

Biblioteką Nauk Humanistycznych i Społecznych kieruje Z-ca Dyrektora BU - mgr Ewa Adaszyńska.

Działająca w Kampusie A przy ul. Podgórznej Biblioteka Nauk Technicznych, Ścisłych i Ekonomicznych adresuje swoją działalność do ok. 13.500 studentów i ponad 600 pracowników Szkoły Nauk Technicznych oraz Szkoły Nauk Ścisłych i Ekonomicznych.

Struktura organizacyjna Biblioteki NTSiE wygląda następująco:

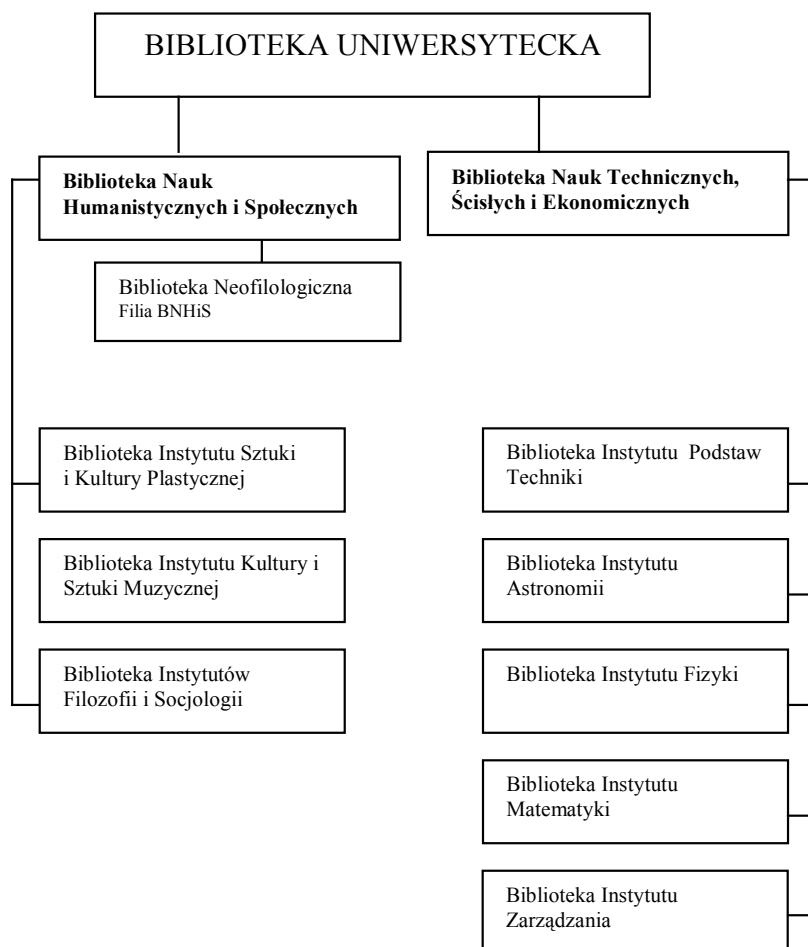
- Oddział Gromadzenia i Opracowania Zbiorów (Kierownik: kustosz mgr Stanisława Mańdziak),
- Oddział Informacji Naukowej i Czytelni Specjalistycznych (Kierownik: kustosz mgr Aleksandra Motała),
- Oddział Udostępniania Zbiorów (Kierownik: kustosz mgr Maria Jarczyńska),
- Wypożyczalnia Międzybiblioteczna,
- Sekcja Czasopism i Wydawnictw Ciągłych,
- Sekcja Komputeryzacji.

Biblioteką Nauk Technicznych, Ścisłych i Ekonomicznych kieruje Z-ca Dyrektora BU - mgr Grażyna Lipińska-Nowak

Bogate zbiory obu Bibliotek tworzą warsztat naukowy dla pracowników, zaopatrują w potrzebną literaturę studentów oraz absolwentów. Biblioteki umożliwiają swoim czytelnikom korzystanie z ponad 400 tysięcy książek, ok. 1500 tytułów bieżących czasopism (w tym 340 zagranicznych) oraz ponad 280 tysięcy jednostek zbiorów specjalnych.

W Uniwersytecie działa również 8 bibliotek instytutowych, które wspólnie z Biblioteką Uniwersytecką tworzą przedstawiony niżej jednolity system biblioteczno-informacyjny.

Grażyna Lipińska-Nowak

SKEP System Komputerowej Ewidencji Publikacji

W listopadzie minął rok funkcjonowania Systemu Komputerowej Ewidencji Publikacji, którego zadaniem jest gromadzenie danych bibliograficznych o dorobku naukowym pracowników.

Wszystkie opisy wprowadzane są z autopcji przez pracowników Oddziału Informacji Naukowej w Bibliotece Nauk Technicznych, Ścisłych i Ekonomicznych oraz Oddziału Informacyjno-Bibliograficznego Biblioteki Nauk Humanistycznych i Społecznych.

W ciągu roku uległy zmianie kategorie osiągnięć naukowych i ich punktacja. Aktualne, przyjęte przez Senat, są wzorowane na kategoryzacji Komitetu Badań Naukowych.

W minionym okresie wielokrotnie - na prośbę dziekanów - generowane były raporty zawierające informacje punktowe o dorobku naukowym wydziałów i instytutów.

Największą liczbę punktów w latach 1998-2001 zgromadził Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji.

Aktualnie (stan na dzień 23 stycznia br.) w SKEP-ie zarejestrowanych jest **2848** rekordów. Wszystkie punktowane kategorie przedstawiają się następująco:

- ☐ referaty konferencyjne – **1237**:
 - 462 w konferencjach o zasięgu międzynarodowym,
 - 775 w konferencjach krajowych,
- ☐ publikacje w wydawnictwach ciągłych – **527**:
 - 59 o charakterze międzynarodowym,
 - 468 w materiałach krajowych,
- ☐ artykuły w czasopismach – **517**:
 - 172 w czasopismach wydawanych w języku angielskim,
 - 228 w czasopismach krajowych,

- 117 w czasopismach z listy filadelfijskiej,
- ☐ autorstwo rozdziałów w wydawnictwach zwartych – **337**,
- ☐ autorstwo wydawnictw zwartych – **170**:
 - 135 monografii,
 - 35 podręczników
- ☐ redakcje naukowe – **111**:
 - 47 redakcji czasopism,
 - 60 redakcji monografii,
 - 4 redakcje numerów specjalnych czasopism.

Dorobek naukowy zarejestrowany w SKEP-ie jest dostępny w Internecie na stronie głównej UZ z poziomu NAUKA lub na stronie Biblioteki, a także pod adresem: <http://publikacje.uz.zgora.pl>

Aleksandra Motała

Dział Nauki

Uzyskiwanie tytułu naukowego, stopni naukowych oraz tworzenie kierunków studiów

W dniach 10-12 stycznia 2002 pracownicy Działu Nauki brali udział w zorganizowanym przez Ośrodek Szkoleniowy *Alma – Lex.S.C.* w Zakopanem szkoleniu na temat *Uzyskiwanie tytułu naukowego, stopni naukowych oraz tworzenie kierunków studiów*. Wykładowcami byli specjaliści z Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu.

Naczelnik Wydziału Uczelni Państwowych mgr Barbara Wojciechowska prowadziła wykłady na temat zasad tworzenia i funkcjonowania studiów doktoranckich oraz uprawnień uczestników studiów doktoranckich ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień związanych z zaliczalnością tych studiów do uprawnień pracowniczych.

Duży nacisk położono na odpowiednie uprawnienia jednostek przy tworzeniu studiów. Kontrowersje wzbudzały zagadnienia dotyczące stypendiów doktoranckich, czasu ich pobierania, uprawnień uczestników studiów oraz zwrotu stypendium w przypadku

osoby skreślonej z listy uczestników dziennej studiów doktoranckich. Istotnym jest, że studia doktoranckie prowadzone są w dziedzinie nauki, w których jednostka posiadająca uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora.

Ważną informacją jest, że takie studia mogą być studiami środowiskowymi prowadzonymi przez jednostki, które posiadają uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego, przy udziale innych jednostek organizacyjnych. Jednostką nadzorującą jest jednostka posiadająca odpowiednie uprawnienia, a inne są jednostkami współuczestniczącymi.

Innymi tematami poruszonymi podczas szkolenia były:

- ☐ warunki, jakie powinna spełniać szkoła wyższa lub placówka naukowa, by uzyskać uprawnienia do nadawania stopni naukowych,

- ☐ tryb przeprowadzania przewodów doktorskich i habilitacyjnych,
- ☐ warunki uzyskania tytułu naukowego oraz procedura postępowania w szkole wyższej dotycząca ubiegania się o nadanie tytułu naukowego.

W związku z powołaniem Państwowej Komisji Akredytacyjnej szczególnie zainteresowaniem cieszył się wykład zastępcy dyrektora Departamentu Szkolnictwa Wyższego MENiS mgra Tadeusza Popłonkowskiego na temat tworzenia kierunków studiów.

Szybki rozwój naszej uczelni, tworzenie studiów doktoranckich oraz intensywnie rozwijająca się kadra naukowa sprawiają, że pytań na ten temat i zagadnień do wyjaśnienia było sporo, dlatego z zainteresowaniem uczestniczyliśmy w wykładach i korzystaliśmy z popołudniowych konsultacji.

Anna Pardej

Więcej środków finansowych na badania naukowe

Miło nam poinformować, że Uniwersytet Zielonogórski otrzymał zwiększoną przez Komitet Badań Naukowych dotację na badania naukowe prowadzone w ramach działalności statutowej i badań własnych w 2001 r.

Dotacja na działalność statutową została zwiększona o 231.300 zł. Wydziały otrzymały stosowne decyzje o wysokości przyznanych

dotacji. Uwzględniając poziom zatwierdzonych przez Senat w dniu 22 października 2001 r. narzutów ogólnouczelnianych wysokość dotacji jest następująca:

- ☐ Wydział Artystyczny – 13.694
- ☐ Wydział Humanistyczny – 29.520
- ☐ Wydział Nauk Pedagogicznych i Społecznych – 13.074

- ☐ Wydział Nauk Ścisłych – 118.013
- ☐ Wydział Zarządzania – 35.507
- ☐ Wydział Inżynierii Lądowej i Środowiska – 53.812
- ☐ Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji – 349.841
- ☐ Wydział Mechaniczny – 74.661.

bb, ks

Dotacja na działalność statutową w 2001 r.

Według zasady przyjętej w KBN, dotacja była dzielona zgodnie z algorytmem 8/12

dotacji rocznej w strukturze Politechniki Zielonogórskiej i Wyższej Szkoły Pedago-

gicznej oraz 4/12 w strukturze Uniwersytetu. Dotacja została pomniejszona o obowiązujące

narzuty kosztów ogólnouczelnianych (18% w PZ, 20% w WSP i 18% w UZ). Dotacja na badania statutowe w 2001 r. realizowane

przez Instytuty aktualnie wchodzące w skład Wydziału w okresach do i po utworzeniu Uniwersytetu Zielonogórskiego przedstawia

poniższe wyszczególnienie:

Wydział Artystyczny	1.01-31.08.2001 r.	1.09-31.12.2001 r.
☐ Instytut Kultury i Sztuki Muzycznej	13.334	6.847
☐ Instytut Sztuki i Kultury Plastycznej	13.334	6.847
Ogółem	26.668	13.694

Wydział Nauk Humanistycznych	1.01-31.08.2001 r.	1.09-31.12.2001 r.
☐ Instytut Filologii Germańskiej	5.416	2.775
☐ Instytut Filologii Polskiej	12.443	6.376
☐ Instytut Filologii Wschodniosłowiańskiej	3.952	2.007
☐ Instytut Filozofii	15.151	7.764
☐ Instytut Historii	11.270	5.786
☐ Instytut Politologii	7.319	3.749
☐ Katedra Komunikacji Językowej i Społecznej	2.049	1.063
Ogółem	57.600	29.520

Wydział Nauk Pedagogicznych i Społecznych	1.01-31.08.2001 r.	1.09-31.12.2001 r.
☐ Instytut Pedagogiki i Psychologii	10.666	5.465
☐ Instytut Pedagogiki Społecznej	6.880	3.530
☐ Instytut Socjologii	7.093	3.635
☐ Katedra Wychowania Fizycznego i Sportu	853	444
Ogółem	25.492	13.074

Wydział Nauk Ścisłych	1.01-31.08.2001 r.	1.09-31.12.2001 r.
☐ Instytut Matematyki (PZ)	59.185	29.559
☐ Instytut Matematyki (WSP)	31.520	16.165
<i>razem: 90.705</i>		<i>razem: 45.724</i>
☐ Instytut Fizyki (PZ)	17.628	8.776
☐ Instytut Fizyki (WSP)	43.861	22.539
<i>razem: 61.489</i>		<i>razem: 31.315</i>
☐ Instytut Astronomii (WSP)	29.920	15.334
☐ dodatkowa dotacja do podziału		25.640
Ogółem	182.114	118.013

Wydział Zarządzania	1.01-31.08.2001 r.	1.09-31.12.2001 r.
☐ Instytut Organizacji i Zarządzania (PZ)	37.936	18.996
☐ Instytut Informatyki i Zarządzania (PZ)	28.543	14.274
☐ Instytut Zarządzania (WSP)	4.374	2.237
Ogółem	70.853	35.507

Wydział Inżynierii Łądowej i Środowiska	1.01-31.08.2001 r.	1.09-31.12.2001 r.
☐ Instytut Budownictwa (PZ)	52.571	26.260
☐ Instytut Inżynierii Środowiska (PZ)	38.012	18.996
☐ Instytut Biotechnologii i Ochrony Środowiska (WSP)	16.701	8.556
Ogółem	107.284	53.812

Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji	1.01-31.08.2001 r.	1.09-31.12.2001 r.
☐ Instytut Elektrotechniki Przemysłowej	99.927	50.000
☐ Instytut Informatyki i Elektroniki	86.899	43.492
☐ Instytut Metrologii Elektrycznej	75.092	37.544
☐ Instytut Sterowania i Systemów Informatycznych	109.816	54.830
☐ dodatkowa dotacja do podziału		163.975
Ogółem	371.734	349.841

Wydział Mechaniczny	1.01-31.08.2001 r.	1.09-31.12.2001 r.
☐ Instytut Inżynierii Produkcji i Materiałoznawstwa (PZ)	73.466	36.733
☐ Instytut Budowy Maszyn (PZ)	46.369	23.220
☐ Instytut Techniki (WSP)	28.711	14.708
Ogółem	148.546	74.661

bb, ks

Zaliczkowe finansowanie badań naukowych w 2002 r.

Zgodnie z dotychczasową praktyką należy oczekiwać, że decyzje dotyczące dotacji na badania naukowe w 2002 r. będą przekazane uczelni na przełomie marca/kwietnia 2002 r. Aby zapewnić ciągłość prowadzonych badań w tym okresie, dokonano zaliczkowego wstępnego podziału środków na działalność statutową. Za podstawę podziału środków przyjęto strukturę dotacji na Wydziały w 2001 r.

Wysokość zaliczki przekazana Wydziałom jest następująca:

Kwota zaliczki (styczeń, luty):	342.487
Narzut Pionu Prorektora (10%):	34.249
Narzut Prorektora ds. Szkół (8%):	27.399
<i>z tego:</i>	

Prorektor ds. Szkoły Nauk Humanistycznych i Społecznych	2.743
Prorektor ds. Szkoły Nauk Ścisłych i Ekonomicznych	6.655
Prorektor ds. Szkoły Nauk Technicznych	18.001
Środki Wydziałów ogółem:	280.839
<i>z tego:</i>	
Wydział Artystyczny	6.824
Wydział Humanistyczny	14.744
Wydział Nauk Pedagogicznych i Społecznych	6.516
Wydział Nauk Ścisłych	50.551
Wydział Zarządzania	17.749
Wydział Inżynierii Łądowej i Środowiska	26.904

Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji	120.255
Wydział Mechaniczny	37.296

Do czasu uzyskania z Komitetu Badań Naukowych dotacji na 2002 r. kierownikami prac statutowych na wydziałach są dyrektorzy instytutów lub kierownicy katedr.

Zaliczka została wydzielona ze środków własnych Uczelni i może być przeznaczona na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z funkcjonowaniem instytutu/katedry oraz prowadzonymi pracami naukowo-badawczymi. Ze środków tych nie można kupować sprzętu i aparatury dydaktyczno-badawczej.

bb, ks

Dotacja na badania własne w 2001 r.

Z przyjemnością informujemy, że na dofinansowanie badań własnych Uniwersytetu Zielonogórskiego w roku 2001 uczelnia otrzymała dodatkową dotację w wysokości

598.666 zł. Dotacje dla poszczególnych szkół i wydziałów, po uwzględnieniu narzutów obowiązujących na uczelni, wynoszą:	
Kwota dotacji:	598.666

Narzut Pionu Prorektora (5%):	29.934
Narzut Prorektora ds. Szkół (4%):	23.947
Do podziału na Wydziały:	544.785

<i>Szkoła Nauk Humanistycznych i Społecznych</i>	120.770	Wydział Inżynierii Lądowej i Środowiska	75.440
<i>Szkoła Nauk Ścisłych i Ekonomicznych</i>	150.742	Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji	112.645
Wydział Nauk Ścisłych	88.640	Wydział Mechaniczny	85.188
Wydział Zarządzania	62.102		
<i>Szkoła Nauk Technicznych</i>	273.273	Dla zespołów byłej Politechniki Zielonogórskiej podział dodatkowych środków nastą-	

pił według obowiązujących tematów i składów zespołów w 2001 roku, natomiast w byłej Wyższej Szkole Pedagogicznej środki podzielono proporcjonalnie do przeliczeniowej liczby pracowników poszczególnych instytutów i katedr.

bb, ks

Rozliczamy się z prac badawczych realizowanych w 2001 r.

Nadszedł czas złożenia raportów finansowych i merytorycznych z prac badawczych realizowanych w ramach badań statutowych i własnych w 2001 r. Kierownicy tematów badawczych zostali poproszeni o przedsta-

wienie raportów z prac badawczych. Raport ma składać się ze sprawozdania merytorycznego, raportu końcowego, sprawozdania finansowego, sprawozdania z prac badawczych oraz protokołu zdawczo-odbiorczego.

Odpowiednie formularze dostępne są w wersji elektronicznej na stronie internetowej http://www.dn.uz.zgora.pl/pl/formularze_pl.html.

bb, ks

Działalność wspomagająca badania naukowe w 2001 r.

Komitetowi Badań Naukowych został przedstawiony raport z prowadzonej w 2001 r. działalności określonej nową nazwą – *działalność wspomagająca badania naukowe*, dawniej DOT (działalność ogólnotechniczna). Raport uwzględnia przedsięwzięcia w tym zakresie Politechniki Zielonogórskiej i Wyższej Szkoły Pedagogicznej.

W omawianym okresie w ramach działalności wydawniczej poniesiono nakłady w wysokości 573.150 zł, w tym dofinansowanie KBN stanowiła kwota 192.000 zł. Dofinansowaniem były objęte następujące pozycje wydawnicze:

Czasopisma naukowe:

- Discussiones Mathematicae* – 4 części
- Management* – półrocznik
- International Journal of Applied Mechanics and Engineering* – kwartalnik

Monografie:

- A. Walicka – *Reodynamika przepływu cieczy nielaminarnej w kanałach prostych i zakrzywionych*
- E. Walicki – *Teoria smarowania hydrodynamicznego*
- L. Jazownik – *Teoria kształcenia literackiego w latach 1918-1939*
- J. Brzeziński – *Studia o języku i stylu artystycznym*.

W ramach działalności bibliotecznej poniesiono nakłady w wysokości 143.202 zł. Zostały one dofinansowane z KBN w kwocie 74.000 zł. Zrealizowano następujące zadania:

- Modernizacja systemu bibliotecznego PROLIB
- Konserwacja księgozbioru
- Opracowanie bibliografii publikacji pracowników za lata 1994-2000
- Rozszerzenie komputerowego zarządzania biblioteką (zakup trzech dodatkowych modułów – do współpracy z CFiKHW oraz słownika haseł przedmiotowych);
- Zwiększenie licencji oprogramowania PROGRESS; Polisy serwisowe na: Web-Speed Transaction Server, OPAC WWW, PROMAX (Bibliografia), PROLIB
- Konserwacja zbiorów specjalnych. W roku 2001 KBN dofinansował w kwocie 49.000 zł następujące konferencje naukowe:
 - Ochrona i Rekultywacja Terenów Dorzezcza Odry – Zagospodarowanie Zlewni* (Instytut Inżynierii Środowiska)
 - Diagnostyka Procesów Przemysłowych, DPP'2001* (Instytut Sterowania i Systemów Informatycznych)
 - The Ninth International Workshop on Mathematics* (Instytut Matematyki)

- Nauczanie blokowe i zintegrowane w zreformowanej szkole* (Instytut Historii)
- Zbiorniki cienkościenne* (Instytut Podstaw Techniki)
- Literatury i języki wschodniosłowiańskie z perspektywy końca XX wieku* (Instytut Filologii Wschodniosłowiańskiej)
- Kardynał Stefan Wyszyński wobec Ziemi Odzyskanych i stosunków polsko-niemieckich* (Instytut Historii).

Kwota ogółem poniesiona na ich realizację wyniosła 224.397 zł.

W ramach gromadzenia i udostępniania informacji patentowej w roku 2001 uczelnia wydatkowała kwotę 5.109 zł, w tym środki KBN wynosiły 3.000 zł. Dokonano następujących zakupów:

- Prenumerata bazy patentowej ESPACE ACCESS na rok 2001
- Prenumerata bazy patentowej ESPACE PRECES na rok 2001
- Prenumerata bazy patentowej BAZWUP na rok 2001
- Prenumerata bazy patentowej ESPACE PRECES na rok 2002
- Udostępnianie informacji patentowej – zakup napędu DVD.

bb, ks

Projekty badawcze w świetle nowego rozporządzenia Przewodniczącego KBN z dnia 30 listopada 2001 r.

Od 1 stycznia 2002 r. obowiązują nowe kryteria i tryb przyznawania i rozliczania środków finansowych ustalonych w budżecie państwa na naukę. W sposób znaczący zmienia się przepisy dotyczące kwalifikowania, realizacji oraz składania raportów w odniesieniu do projektów badawczych. Podstawą przyznawania środków finansowych może być wyłącznie wniosek złożony w Komitecie, sporządzony według wzoru opublikowanego wraz z rozporządzeniem dostępnym na stronie internetowej KBN (<http://www.kbn.gov.pl>).

Obowiązkiem kierownika tematu jest bardzo ważne i szczegółowe przygotowanie

wniosku, gdyż do rozpatrzenia pod względem merytorycznym będą kierowane **wyłącznie wnioski kompletne**, spełniające wymagania określone w rozporządzeniu. Autor wniosku nie spełniającego wymagań formalnych zostanie powiadomiony i – o ile nie usunie uchybień w podanym terminie – wniosek pozostanie bez dalszego biegu.

Komitet finansuje następujące rodzaje projektów:

- projekty o tematyce dotyczącej wszystkich dyscyplin i dziedzin naukowych, zgłaszane przez wykonawców zwane „projektami własnymi”,

- projekty zgłaszane przez promotorów prac doktorskich mające na celu przygotowanie pracy doktorskiej zwane „projektami promotorskimi”,
- projekty o tematyce zamawianej przez Komitet lub przewodniczącego Komitetu, zwane „projektami zamawianymi”.

Z realizacją projektu badawczego będzie wiązał się tak jak dotychczas obowiązek składania raportów rocznych oraz raportu końcowego z tym, że brak raportu spełniającego wymagania podane w rozporządzeniu będzie stanowił podstawę do odstąpienia przez Komitet od umowy.

Raport roczny z realizowanych zadań składa się w terminie do 31 marca następnego roku, nie wcześniej niż po upływie 6 m-cy od dnia rozpoczęcia realizacji finansowanego zadania.

W przypadku zadań zakończonych składa

się **raporty końcowe** zawierające zbiorcze rozliczenie poniesionych kosztów, opis wykonanych prac i podsumowanie osiągniętych wyników, w terminie 60 dni od zakończenia zadania określonego w zawartej umowie lub decyzji.

Środki finansowe przekazane na podstawie decyzji lub umowy zawartej z Komitetem przed wejściem w życie rozporządzenia podlegają rozliczeniu **na podstawie przepisów dotychczasowych**.

bb, ks

Działalność statutowa i badania własne według nowego Rozporządzenia Przewodniczącego KBN z dnia 30 listopada 2001 r.

Od roku 2002 termin składania wniosków na dofinansowanie działalności statutowej upływa z dniem 30 czerwca roku poprzedzającego rok, w którym ma być przyznana dotacja. Wniosek ten powinien zawierać wypełnioną „Ankieta jednostki naukowej” oraz wniosek o przyznanie dotacji sporządzony w dwóch egzemplarzach – odpowiednio wg załącznika 1 i 2 do Rozporządzenia Przewodniczącego KBN z dnia 30

listopada 2001 r.

Środki z dotacji podmiotowej na działalność statutową podlegają corocznemu rozliczeniu z końcem roku kalendarzowego. Środki niewykorzystane pozostają w jednostce na następny rok, z przeznaczeniem na finansowanie lub dofinansowanie działalności statutowej tej jednostki.

Wnioski o przyznanie dotacji na finansowanie lub dofinansowanie badań wła-

śnych państwowych szkół wyższych składa się w Komitecie **do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego** rok przyznania dotacji.

Raport roczny z dotacji na badania własne, zawierający informacje o realizacji określonych celów, przesyłany jest Komitetowi w terminie **do dnia 31 marca następnego roku**.

Bożena Bieżańska
Katarzyna Siekanowicz

Dział Współpracy z Zagranicą

Program SOCRATES

Z wielką ulgą informujemy, że Polska (a tym samym nasza uczelnia) oficjalnie realizuje program SOCRATES w roku akademickim 2001/2002. Jak podała Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, która koordynuje program w naszym kraju, środki finansowe na realizację wyjazdów studentów i kadry dydaktycznej wpłyną na konto uczelni pod koniec stycznia br. Również w tym okresie powinniśmy spodziewać się grantu z Komisji Europejskiej przeznaczonego na obsługę programu. Środki finansowe przyznane przez Komisję Europejską to:

- ☐ na stypendia dla studentów: 35.588 EURO;
- ☐ na stypendia dla pracowników dydaktycznych, w celu przeprowadzenia zajęć na uczelni zagranicznej: 3.520 EURO;
- ☐ na obsługę programu SOCRATES/Erasmus: 7.567 EURO.

Środki na tzw. obsługę programu mogą zostać przeznaczone na: koszty administracyjne (telefony, faksy, pocztę, materiały biurowe), wizyty przygotowawcze (w celu uzgodnienia zakresu działań w ramach programu z nowym partnerem zagranicznym), wizyty monitorujące studentów i pracowników w uczelniach partnerskich, podsumowa-

nia dotychczasowej współpracy i założenia na przyszłość.

W tym roku akademickim ze stypendium Erasmusa skorzysta 24 studentów, których dotychczasowe wyjazdy kredytowane były z funduszy prorektora ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą. Poniżej znajduje się tabela przedstawiająca mobilność studentów z poszczególnych wydziałów.

Lp.	Wydział	Kraj, uczelnia partnerska	Liczba studentów (I semestr)	Łączna liczba studentów (I i II semestr)
1.	Wydział Nauk Ścisłych	Holandia, Technical University of Delft	2	2
		Niemcy, Universität Kaiserslautern	0	1
2.	Wydział Zarządzania	Niemcy, BTU Cottbus	3	3
3.	Wydział Elektrotechniki Informatyki i Telekomunikacji	Wielka Brytania, University of Hull	2	2
		Wielka Brytania, University of Southampton	1	2
		Niemcy, Fachhochschule Giessen	2	2

Oferty stypendialne

Fundacja Stefana Batorego oferuje po raz ostatni stypendia dla młodych pracowników naukowych i doktorantów, którzy nawiązali kontakt z zagranicznym ośrodkiem naukowym i posiadają zgodę na prowadzenie tam prac badawczych.

Stypendium może być przyznane na okres od 1 do 6 miesięcy, w maksymalnej kwocie

1000 USD miesięcznie. Wybór stażystów odbywać się będzie na podstawie przedstawionego planu pracy i dorobku naukowego kandydatów. Preferowani będą kandydaci z małych ośrodków akademickich, wyjeżdżający po raz pierwszy na staż zagraniczny.

Informacje na temat wymagań, potrzebnych dokumentów, adresach znajdują się na

Zainteresowanie programem wśród studentów jest bardzo duże. Liczymy, że w najbliższej przyszłości wszystkim Wydziałom Uniwersytetu uda się podpisać umowy bilateralne o współpracy w ramach programu SOCRATES/Erasmus, co sprawi, że nasi studenci i pracownicy dydaktyczni będą mieli jednakowe szanse wyjazdu na stypendium.

Informacje na temat programu SOCRATES mogą Państwo uzyskać na stronach internetowych:

http://www.dwz.uz.zgora.pl/pl/stypendialne/sokrates_pl.html oraz w Dziale Współpracy z Zagranicą, Kampus B, pokój 302, tel. 328 32 93, 328 32 97.

kw

stronach internetowych:

<http://www.batory.org.pl/program/akademicki>. Termin składania wniosków upływa 1 marca 2002 r.

Oferta stypendialna **rządu francuskiego** jest realizowana we współpracy z Ministerstwem Edukacji Narodowej i Biurem Uznanności Wykształcenia i Wymiany Między-

narodowej oraz częściowo koordynowana przez Ambasadę Francji.

Oferta ta jest bardzo bogata i zawiera propozycje zarówno dla studentów, jak i pracowników naukowo-dydaktycznych. Pełna informacja na temat rodzajów stypendiów, wymaganych dokumentów, terminach składania podań znajduje się na stronach internetowych: <http://www.buwim.edu.pl/wym/intro.htm>.

Dodatkowe wyjaśnienia można uzyskać pod numerem telefonu:

0 prefiks 22 826 53 24.

Dokumentacja i oferta w języku francuskim dostępna jest także w Dziale Współpracy z Zagranicą (Kampus B, pokój 302, tel. 328 32 97)

Polsko-Niemieckie Stowarzyszenie Naukowo-Kulturalne (GFPS-Polska) przekazało informacje o stypendiach organizowanych przy współpracy z GFPS e.V. (Niemcy)

oraz *Janua linguarum reserata* (Czechy). Celem tych trzech organizacji jest promocja kontaktów między studentami i doktorantami, wspieranie polsko-czesko-niemieckiej wymiany naukowej i kulturalnej oraz budowa porozumienia między trzema krajami.

W ofercie stypendialnej znajdują się:

- ☐ Stypendia językowe na letni kurs języka czeskiego – czas trwania 2 tygodnie, przeznaczone dla wszystkich studentów studiów dziennych, należy dołączyć list motywacyjny w języku polskim;
- ☐ Stypendia językowe na
 - jednomiesięczny kurs języka niemieckiego,
 - jednomiesięczny kurs tandemowy (2 tygodnie w Niemczech, 2 tygodnie w Polsce).

Oferta skierowana jest do studentów I, II, III roku studiów (z wyłączeniem studentów

germanistyki); należy dołączyć list motywacyjny w języku niemieckim i świadectwo nauki lub znajomości języka niemieckiego.

- ☐ Stypendia naukowe 6-miesięczne - skierowane do studentów III, IV i V roku studiów magisterskich (do 30 lat) i doktorantów (do 32 lat); wymagana jest znajomość języka niemieckiego w mowie i piśmie oraz przygotowanie interesującego planu badawczego.

Stypendia te są realizowane przy współpracy z Fundacją Roberta Boscha.

Więcej informacji można uzyskać po przesłaniu listu z zaadresowaną kopertą zwrotną na adres: GFPS-Polska, Komisja Kwalifikacyjna, skrytka pocztowa 823, 30-960 Kraków 1 lub na stronach internetowych: <http://home.elka.pw.edu.pl/~kchibers/stypendi>.

Termin składania podań mija 31 marca 2002 r.

Kinga Włoch

abc ekonomii

Magia stóp

Wszystko ma swój koszt. Koszt inwestycji gospodarczych będących podstawą rozwoju i wzrostu zarówno poszczególnych podmiotów gospodarczych, jak i całych systemów, jest mierzony przez wartość dóbr i usług, z których muszą zrezygnować ci, którzy pożyczają kapitał na realizację danego projektu. W gospodarce rynkowej ludzie są skłonni rezygnować z bieżącej konsumpcji – to znaczy są skłonni oszczędzać – ponieważ uzyskują procent od swych pieniędzy. **Stopa procentowa** definiowana jest jako roczna płatność za odłożoną konsumpcję, odsetek od wypożyczonej kwoty. Na rynku konkurencyjnym stopa procentowa ustalana jest tak jak każda inna cena: w wyniku interakcji popytu i podaży kapitału¹.

Jeżeli stopa procentowa wzrasta, to maleje popyt na kredyty, a wzrasta skłonność do oszczędzania – i odwrotnie. Inaczej mówiąc w okresie podnoszących się stóp procentowych ludzie są skłonni ograniczać swoją konsumpcję, oszczędzając większą część swoich dochodów i przesuwając niektóre wydatki na później.

Całkowita płatność, jaką można otrzymać

od udzielonej pożyczki lub jakiej należy dokonać za otrzymaną – to rynkowa albo **nominalna** stopa procentowa. **Realna** stopa procentowa jest równa różnicy między stopą rynkową (nominalną) a stopą inflacji.

Stopy procentowe wywołują silny wpływ na planowane wydatki inwestycyjne. Najważniejszą stopą procentową wpływającą na inwestycje jest oczekiwana realna stopa procentowa. Inwestycje zwiększą się, gdy przewidywane realne stopy procentowe spadną (kredyty będą tańsze) i obniżą się, gdy przewidywane realne stopy procentowe podniosą się.

Kontrowersyjny jest problem wpływu deficytu budżetowego na stopę procentową. Aby pokryć różnicę między wydatkami budżetu a wpływami rząd pożyczka pieniądze (np. sprzedając obligacje na rynku kapitałowym). To podnosi popyt na kapitał i prowadzi przypuszczalnie do podniesienia stóp procentowych (jednak skala podwyżek stóp procentowych w sytuacji deficytu pozostaje kwestią nierozstrzygniętą dla ekonomistów).

W Polsce wysokość stóp procentowych Narodowego Banku Polskiego – które to

stopy z kolei kształtują poziom stóp procentowych w bankach komercyjnych – ustalany jest przez Radę Polityki Pieniężnej, jeden z organów NBP (z założenia niezależny od polityki rządu). Jaki jest obecnie poziom stóp procentowych w Polsce? Oto kilka liczb (aktualnych na koniec stycznia 2002). Stopy procentowe NBP (redyskonta weksli oraz stopa lombardowa) wynoszą odpowiednio 14% i 15,5%. Średnia rentowność bonów skarbowych kształtuje się na poziomie 10%. Średnie oprocentowanie kredytów w bankach sięga 20%. Inflacja w 2001 r. kształtowała się na poziomie 5,5%. Widać stąd, że realne stopy procentowe są bardzo wysokie, zdecydowanie wyższe niż u naszych sąsiadów.

Czym skutkuje wysoki poziom stóp procentowych? Zachęca do oszczędzania w bankach. Zbierając kapitał z rynku zmniejsza ryzyko inflacji. Zniechęca do inwestowania, studzi koniunkturę – choć pozostaje problem z ustaleniem, jaka temperatura jest właściwa.

Istnieje jednak pogląd, że tak naprawdę stopa procentowa jest nieistotna – zawsze i tak chodzi o stopę życiową.

Marzena Czapluk

¹ Przez wieki grupy religijne i rządy postrzegały dochód z procentów jako coś "niesprawiedliwego", "niewłaściwego", "niezarobionego", jako wyraz wyzysku dłużnika, szczególnie dłużnika nie prowadzącego działalności gospodarczej. Zgodnie z tą zasadą rządy próbowały kontrolować stopy procentowe wprowadzając ustawy przeciwko lichwie, określające maksymalną stopę procentową, którą można było legalnie stosować (na poziomie niższym od ceny rynkowej). Ustawy takie – przestrzegane najczęściej jako sposób chronienia biednych przed pozbawionych skrupułów pożyczkodawcami – skutkowały w rzeczywistości wypchnięciem biednych, mniej zdolnych do spłacania pożyczek, poza krąg pożyczkobiorców.